

Asia: VN/5468/2020-TEM-105

Kaupan toimialan tulevaisuusselonteko

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnot lukuun 1. Selonteon tausta, tarkoitus ja laatiminen

-

Lausunnot lukuun 2. Kaupan toimialan tilanne- ja muutoskuva

Tilannekuvassa tulee selkeämmin näkyä osuustoiminnan vahva rooli itse kaupan alalla sekä sen arvoketjussa. Esimerkiksi ruokasektorissa kaupan lisäksi jalostavasta teollisuudesta iso osa ovat osuustoiminnallisia ja siten suomalaisten kuluttajien tai yrittäjien omistamia. Ottaen huomioon uhkaava ruokakriisi on tällä merkitystä huoltovarmuuteen. Suomalaisen omistuksen merkitys huoltovarmuuden edistäjänä on nyt ja tulevaisuudessa iso tekijä, jonka tulee näkyä selonteossa selvästi paremmin, esimerkiksi tässä pääkappaleessa.

Kappaleessa 2.4. sivulla 19 kerrotaan yrittäjäpohjaisista liiketoimintamalleista. On tärkeää huomata, että ketjumallien lisäksi osuuskunta on tavallinen kaupan alan yrittäjien yhteistyö- ja liiketoimintamalli. Näitä esiintyy erityisesti erityistavarakaupassa (esim. kauppiasosuuskunnat Tekniset ja Veikon Kone), energia-alalla (SEO) ja tapahtuma-alalla (Suomen Messut, Asuntomessut). Esitämme tähän kappaleeseen lausetta: "Kaupan alan liiketoimintamalli voi olla myös yrittäjä- ja osuuskuntamallin yhdistelmä, jossa yrittäjä omistavat osuuskunnan, joka tuottaa yrittäjäläisille palveluita tai muita yhteistoiminnan etuja. Tässä mallissa etuna on myös yrittäjän riskien hajauttamismahdollisuus".

Lausunnot lukuun 3. Kuluttajakäyttäytyminen ja asiakaslähtöisyys

Maaseudun elinvoimaa uhkaa yleinen rakennekehitys, mutta erityisesti palveluiden häviäminen. Pidämme tärkeänä, että osuuskuntaa yritysmuotona tuodaan vahvasti esille maaseudun palveluiden luomiselle ja säilyttämiselle, kun moni toimija ja lisäksi julkinen sektori kaventaa palveluitaan. Kyläkaupamallin lisäksi tässä kappaleessa sivulla 69 tulisi mainita ns. monipalvelukeskusmalli, joka esiintyy toisaalla tässä selonteossa.

Korjaus sivulle 69: Osuuskuntatoiminta on yksi keino lisätä kuluttajien sitoutumista ja lähialueen tuotannon kysyntää sekä tukea yrittäjyyttä.

P.o. Osuustoiminta on yksi ...

Lausunnot lukuun 4. Kaupan alan työllisyys, osaaminen ja koulutus

-

Lausunnot lukuun 5. Kauppa osana alueiden elinvoimaisuutta ja huoltovarmuutta

-

Lausunnot lukuun 6. Digitalisaatio kaupan alan uudistajana ja globaalikauppa

-

Lausunnot lukuun 7. Kestävä kauppa, ilmastonmuutos ja yritysvastuu

-

Lausunnot lukuun 8. Markkinoiden toimivuus ja kilpailullisuus sekä markkinoiden välinen sääntely

-

Lausunnot lukuun 9. Yhteenveto kehittämis ehdotuksista

Seuraava teema tulee sisällyttää sille parhaiten soveltuvaan kehittämis ehdotuskohtaan.

"Kaupan alan yrittäjien menestysmahdollisuuksia ja riskienhallintaa edistetään tuotteistamalla tulevaisuuden haasteisiin sopiva liiketoimintamalli, jossa yhdistyvät yrittäjyyden ja osuuskuntamallin parhaat puolet. Tämän tuloksena yrittäjät voivat nykyistä paremmin hyödyntää toiminnassaan skaalaetuja, saada lisää neuvotteluvoimaa, parantaa toimintansa riskienhallintaa sekä päästä uusille markkinoille."

1. Kansallinen kehittämistyö: luodaan uusia ja kehitetään voimassa olevia kansallisia järjestelmiä, toimintamalleja ja säännöksiä edistämään kaupan alan uudistumista sekä kasvukykyä (painopistealue 1)

-

2. Resursointi: vauhditetaan kaupan alan uudistumista, kasvua ja kansainvälistymistä TKI-panoksilla ja ohjelmatyöllä (painopistealue 2)

-

3. Kansainvälinen vaikuttamistyö: vaikutetaan kansainvälisesti EU-tasolla ja EU-alueen ulkopuolella kaupan alaa koskeviin sisältöihin/asioihin (painopistealue 3)

-

Kaupan alan visio vuonna 2032

-

Kaupan alan skenaariot vuonna 2032

-

10 a. Ekosysteemisesti uudistunut kansainvälisesti kilpailukykyinen kauppa -skenaario

-

10 b. Kilpailuhaitan kokenut kauppa -skenaario

-

10 c. Kilpailukyvyn menettänyt kauppa -skenaario

-

11. Muut mahdolliset palautteet ja kommentit

-

Huhtala Kari
Osuustoimintakeskus Pellervo ry